

Mottagare: kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: ellen.tornqvist@regeringskansliet.se

Er ref: KN2026/00781

Remissvar

Green Power Swedens remissvar om förordningen om industriell acceleration och omställning

Green Power Sweden tackar för möjligheten att svara på remiss av Europeiska kommissionens förslag till Förordningen om industriell acceleration och omställning (COM (2026/956)).

Green Power Sweden är en branschförening för företag som arbetar med storskalig vindkraft, storskalig solkraft och energilagring. Våra medlemmar står tillsammans för mer än en fjärdedel av Sveriges elproduktion, och bidrar med lagringseffekt för balansering av elsystemet. Våra företag möjliggör elektrifieringen av Sverige.

Sammanfattning av synpunkter

- Green Power Sweden stödjer inriktningen på förslaget, dvs. att stärka EU:s förutsättningar för utfasning av fossila bränslen inom strategiska sektorer och investeringar inom ramen för dagens ekonomiska och geopolitiska utmaningar.
- Green Power Sweden anser att det är viktigt att säkerställa att produktion av komponenter som är kritiska för elektrifieringen kan produceras i tillräcklig omfattning inom EU vid ikraftträdande av begränsande regler.
- Green Power Sweden vill understryka vikten av att undvika att ny reglering införs som i delar dubblar redan befintliga regler och gör den samlade effekten oöverskådlig.
- Green Power Sweden motsätter sig förslaget om att kommissionen ska kunna göra ändringar av vilka som är s.k. "trusted partners" och vilka verksamheter som omfattas av lagstiftningen genom delegerade akter, eftersom det motverkar långsiktighet och stabilitet som är nödvändig för investeringar.

- Green Power Sweden motsätter sig att den föreslagna regleringen i flera fall underlättar för användandet av fossil energi som övergångslösning.

Utvecklade synpunkter på förslagen

Övergripande synpunkter

Green Power Sweden anser att EU bör bedriva en ambitiös klimat- och energipolitik, och att den lagstiftning som antas på området behöver hålla en hög ambitionsnivå. Det är en nödvändighet för att bromsa klimatförändringarna, och stärker samtidigt europeisk ekonomi, konkurrenskraft och säkerhet. Green Power Sweden anser att fri och öppen handel gynnar klimatomställningen men delar regeringens bedömning att EU:s industris globala konkurrenssituation alltmer karaktäriseras av snedvridande åtgärder så som handelshinder, betydande subventioner i tredje land, omotiverade tullar samt nationella ursprungskrav. Detta underminerar i vissa delar det regelbaserade frihandelssystemets funktion och legitimitet, såväl Sveriges som Europas industriella bas samt gör att initiativ som denna rättsakt är befogade. Vi stödjer därför tanken med accelerationsakten, men har vissa synpunkter på utformningen.

Inledningsvis vill vi framhålla att accelerationsakten är mycket genomgripande och kopplar till ett antal andra rättsakter på EU-nivå som förordningen om nettooll-industri, förordningen om kritiska råmaterial, förnybartdirektivet, omnibusen m.fl. Den skulle därmed även påverka ett antal olika regleringar på nationell nivå. Det är svårt att få en överblick och analysera accelerationsakten när det är otydligt hur den påverkar övriga förslag och rättsakter och konsekvensanalysen är i delar otillräcklig.

Vi anser att förslagen innehåller för många undantag som t.ex. gynnar naturgas (fossilgas) och förlänger Europas fossilberoende. Att tillåta low-carbon motverkar accelerationsaktens syfte att snabba på omställningen och elektrifieringen.

Vi välkomnar initiativ för en stärkt europeisk värdekedja, men ser utmaningar eftersom vindkraft, solkraft och batterier har ett stort beroende av framför allt kinesiska produkter och komponenter.

Vi stödjer inte förslaget om att kommissionen ska kunna göra ändringar av vilka som är "trusted partners" och vilka verksamheter som omfattas av lagstiftningen genom delegerade akter. Det behövs långsiktighet och stabilitet för att investeringar i den typ av produktion som accelerationsakten är avsedd att främja ska bli av.

Kap. II Tillståndsförfaranden för tillverkningsindustri

Green Power Sweden har medlemmar som tillverkar teknik för vind- och solkraft, batterier och annan energilagring. De omfattas därmed av förslagen i kap. II med krav på enhetliga, förenklade och digitala tillståndsförfaranden för tillverkningsindustri. Vi är som utgångspunkt positiva till förslag om en mer effektiv tillståndsprocess, men alla ändringar behöver leda till faktiska förbättringar. Det är i många fall bra att EU driver på för att säkerställa att medlemsstaterna bidrar till de gemensamma målen. Utvecklingen går dock mot att EU-lagstiftningen i allt högre grad detaljreglerar tillståndsprövningen på ett sätt som riskerar att skapa onödig byråkrati som motverkar snabbare tillståndsprocesser snarare än förkortar dem.

Vår bransch omfattas också av bl.a. förnybartdirektivet, förordningen om nettonollindustri och omnibusen som också innehåller reglering av tillståndsprocesser. De rättsakterna innehåller liksom accelerationsakten t.ex. krav på en kontaktpunkt och tidsfrister, men vi konstaterar att utformningen av kraven och delvis terminologi skiljer sig mellan rättsakterna utan att det finns en tydlig motivering till varför. Vi ser behov av bättre samordning på både europeisk och nationell nivå av relevanta processer för att inte riskera att otydligheter och behov av övergångslösningar.

Digitalisering

Vi är positiva till ökad digitalisering som vi tror kan bidra till snabbare tillståndsprocesser och spara resurser för alla parter. Det kan också ge ökad transparens och tillgänglighet, och underlätta framtagandet av statistik. Liksom för övriga frågor är digitalisering något som redan ingår i flera andra rättsakter kopplat till tillståndsprocesser, men i accelerationsakten anges att medlemsstaterna ska använda europeiska företagsplånböcker eller likvärdiga strukturer. Vi kan inte bedöma vilken struktur som är att föredra, men det är viktigt att medlemsstaterna har möjlighet att välja ett genomförande som kan utföras snabbt och till en rimlig kostnad.

En kontaktpunkt bör samordnas med annan lagstiftning

Vi är positiva till att verksamhetsutövare ska kunna vända sig till en kontaktpunkt i tillståndsprocessen. Det kan konstateras att den liknande bestämmelsen om en kontaktpunkt i förnybartdirektivet hittills endast har genomförts delvis i Sverige, och det är fortfarande inte klart hur den ska genomföras framöver. För förordningen om nettonollindustri har regeringen pekat ut sex länsstyrelser. Om det ska införas krav på en kontaktpunkt för tillståndsprocessen för nya kategorier av verksamheter bör

det samordnas med befintliga regelverk på EU-nivå för att underlätta ett tydligt genomförande på nationell nivå.

Tidsfristerna riskerar att bli kontraproduktiva

Vi stödjer förslag som ger mer effektiva tillståndsprocesser och införandet av tidsfrister kan bidra till det. Accelerationsakten innehåller dock förslag om mycket korta tidsfrister. Det riskerar att bli kontraproduktivt genom att fler ansökningar avslås eller avvisas om det inte finns tid för tillståndsprovande myndighet eller domstol att bereda ett ärende tillräckligt. Det finns andra möjligheter än tidsfrister, som krav på tidplaner och att kontaktpunkten ska driva tillståndsprocessen framåt, som kan effektivisera och samtidigt tillåta en grundlig prövning.

Vi välkomnar att accelerationsakten anger att dessa tidsfrister inte påverkar tillämpningen av eventuella tidsfrister enligt andra rättsakter, men det behöver anges tydligt vilka de är.

Kapitel III: Krav på unionsursprung och lågt koldioxidavtryck för utpekade produkter i offentliga upphandlingar och offentliga stöd

Green Power Sweden delar i stort regeringens generella bedömning på detta område och anser att åtgärder gällande unionsursprung bör vidtas i undantagsfall och med försiktighet samt att vid utformning av denna typ av bestämmelser bör påverkan på kostnadseffektivitet, industrins samlade konkurrenskraft, konkurrensen på den inre marknaden, minimerad administrativ börda och energisystemets omställning beaktas. Green Power Sweden vill dock understryka att det är viktigt att säkerställa att tillräcklig produktion av komponenter som är kritiska för elektrifieringen ska ha hunnit säkerställas i tillfredsställande omfattning inom EU (och de länder som bedöms vara godkända) vid ikraftträdande av begränsande regler.

I Sverige kommer de närmaste åren stora medel att investeras i teknik för förnybar el och energilagring. För exempelvis batterier förväntas utvecklingen accelerera från dagens utbyggnadstakt på ca 1 GW/år till betydligt mer, vilket motsvarar ett antal miljarder kronor. En utveckling som dessutom är central för framväxten av ett balanserat elsystem. Ett alltför tidigt genomförande av begränsningar, innan tillräcklig produktionskapacitet finns på plats hos godkända handelspartners, riskerar att fördyra och fördröja en önskad utveckling.

Tekniska definitioner i förslaget behöver ses över, exempelvis är definitionen för batterier snävt utformad och innefattar inte annan nödvändig utrustning som krävs för att en energilagringsanläggning ska fungera.

Green Power Sweden ser stora fördelar med, och ställer sig bakom, kommissionens förslag om att den offentliga sektorn bör efterfråga klimatsmarta produkter samt att det bör finnas klimatkrav i offentliga nationella stödordningar för att understödja klimatomställningen.

Kapitel IV: Krav på begränsningar och villkor för utländska direktinvesteringar

Green Power Sweden anser i likhet med regeringen att EU bör uppmuntra utländska investeringar, men måste också beakta dagens geopolitiska verklighet. Sverige har idag ett utvecklat regelverk för att bedöma lämpligheten av utländska investeringar och det borde vara utgångspunkten på detta område. En viss EU-harmonisering på detta område kan vara gynnsam, samtidigt som ett regelverk inte får leda till oproportionerliga hinder och administrativ börda. Det är emellertid viktigt att säkerställa att utrustning för förnybar elproduktion som är en strategisk nettonollteknik omfattas av FDI (Foreign Direct Investment) - screeningen. Green Power Sweden anser att utrustning för vindkraft måste läggas till som en strategisk sektor i artikel 17(2) så den behandlas likvärdigt med andra tekniker.

Kapitel V: Medlemsstater ska utse industriella accelerationsområden

I kapitel V förslås att medlemsstaterna ska bli skyldiga att utse geografiskt avgränsade industriella accelerationsområden där industriell utveckling ska främjas med olika åtgärder. Sverige har inte genomfört accelerationsområden för förnybar energi enligt förnybartdirektivet än, men i många av de medlemsstater där det har gjorts har det lett till negativa konsekvenser. Exempelvis har det genomförts så att det utesluter att bygga anläggningar för förnybar energi i andra områden och kostnader för markarrenden har ökat kraftigt i en del accelerationsområden. Om accelerationsområden ska pekas ut behöver det göras mycket genomtänkt. Vi ser att det också kan finnas utmaningar ur konkurrenssynpunkt, med den fysiska planeringen, m.m. Det är även oklart om förslaget om grundtillstånd och enskilda tillstånd fungerar med den svenska tillståndsordningen.

Det är viktigt att omställningen främjas i hela landet, men för att snabba på skulle eventuellt ett samordnat utpekande kunna göras av t.ex. redan exploaterade områden och områden där det kommer att tillkomma mycket industri. I sådana fall skulle ett sådant område enligt accelerationsakten också kunna utgöra ett accelerationsområde för förnybar energi som skulle förse området med el. Det skulle minska belastningen på nätet om elproduktionen kan levereras direkt till verksamheterna i området. Sådana områden skulle också öka Sveriges självförsörjning och försörjningstrygghet, vilket även skulle stärka landets försvarsförmåga och beredskap.

I artikel 25.4(d) anges att medlemsstaterna ska ta hänsyn till om det går att koppla ihop tillverkningsverksamheterna med "low-carbon energy". Det finns ingen anledning att använda fossil elproduktion för ett sådant accelerationsområde, och bestämmelsen bör ändras så att den anger "fossil-free energy".

Stockholm 2026-05-28

Nils Grunditz
Vd
Green Power Sweden

Lars Andersson
Ansvarig Energisystem
Green Power Sweden